

# UNIAREA POPORULUI

## ABONAMENTUL:

Un an . . . . . 180 Lei  
Pe jumătate . . . . . 90 Lei  
In America pe an 3 dolari.

## Iese odată la săptămână

Adresa: „UNIAREA POPORULUI“, Blaj, Jud. Târnava-mică  
Director: ALEXANDRU LUPEANU-MELIN

## ANUNȚURI ȘI RECLAME

se primesc la Administrație și se plătesc: un șir mărunț odată 5 Lei  
a doua și a treia oră 4 Lei.

## Cu Liga Culturală la Târgu-Mureș.

— Dela trimisul gazetei noastre. —

21—22 Maiu.

Marea tovarășie de învățătură și de ținerea trează a simțirilor naționale, a coborât pentru a doua oră pe pământul Ardealului, de astă dată la Târgu-Mureș, aproape de inima Săcuimii, unde noi avem de recucerit atâtea sate, pe cari vremile de restricte de demult ni le-au rupt și ni le-au uncurit. Vechiul oraș din Valea Mureșului, care până ieri alaltăieri fusese cuibul celui mai turbat șovinism unguresc, a răsunat două zile întregi, în lung și în lat, de chiotele de biruință ale Românilor și s'a învrăstat de celea mai felurite porturi din tot cuprinsul țării, ca o chezășie nedoioasă, că timpurile de demult au trecut pentru totdeauna și că Oșorheiul Săcuilor a murit, înviind Târgul Mureșului, care este al nostru și așa va rămânea pe vecii vecilor.

Zilele de 21 și 22 Maiu au fost o minunată sărbătoare a graiului, a porturilor și a simțirilor românești, cum n'au mai avut niciodată prilejul să vadă mărețele palate, clădite de alții din sudoarea și din lacrimile noastre. Pe turnul Primăriei a flăcât steagul culorilor noastre și în largile încăperi ale Palatului Cultural, printre icoanele cari înfățișează încă Săcui cu muștățile îmbârzoiate, au răsunat doinele sprintene dela Prahova și dela Săliște, în timp ce frumoasa barbă, încă tinără și plină de vigoare a d-lui Nicolae Iorga, marele cărturar al neamului nostru, se înfrăia așa de nimerit cu privirea blândă, apostolică, a Episcopului Nicolescu dela Lugoj.

Au fost de față și Ungurii, stăpânii de ieri. Dar nu mai mult ca poruncitori, sau ca falnici conți disprețuitori, ci ca blâzi mielusei, cari sunt foarte fericiți să aibă și ei un locșor, la capătul de masă a stăpânului milostiv și iertător.

Și noi n'am fost aspri cu dânșii. Din potrivă, li-s'a spus că noi nu râvnim la comorile lor, nici nu vrem să le înăbușim limba ori datinele străbune, ci li vrem cetățeni pașnici și binevoitori țării care-i ocroteste. Liga nu este dușmana minoritarilor (ungurilor), ci pavăza de apărare și de recucerire a celor ce în trecut ne-au fost luați prin intrigă și silă, viclene

A putut fi foarte mulțumit d. Bernády cu cele ce le-a auzit la adunarea Ligii Culturale, care s'a arătat într'adevăr la înălțimea vremilor și a împrejurărilor. Cum mulțumiți am fost și noi, când am văzut revărsarea satelor noastre în ziua de Duminecă 22 Mai, în măreață plimbare prin inima orașului de șovinism unguresc de odinioară. Acestea sate, conduse de preoții și de cărturarii noștri, au arătat că la Târgu Mureșului nu Kádár Kata, ci crăntința și sumanul românesc dau tăria și puterea zilelor de-acum și din viitor.

### Serbările.

Serbările Ligii au început în ziua de Vineri seara, 20 Mai, când au sosit congresiști, în frunte cu d. profesor Nicolae Iorga. Gara era frumos împodobită cu drapele treicolore și cu ramuri de stejar. O mare mulțime aștepta sosirea trenului. Doamnele din Târgu Mureș aveau brațele încărcate de flori.

Când a coborât d. Iorga din vagon, nesfârșite urale au izbucnit din mii de piepturi. Intimpinarea oficială au făcut-o d. Ciacian prefectul județului, protopopul unit. Elie Câmpeanu, generalul Popescu, primarul Bernády și reuniunile de femei, cari au oferit d-nei și d-șoarelor Iorga minunate buchete de flori.

A doua zi dimineața serbările s'au început cu slujbe în amândouă bisericile românești. La biserica unită liturghia o săvârșia însuși Preasfinția Sa Dr. Alexandru Nicolescu, episcopul Lugojului, care a reprezentat la congres pe I. P. Sf. Sa Mitropolitul Vasile al Blajului. Dela cheruvic incolo, întreg comitetul Ligii, a ascultat sfânta slujbă în biserica unită, unde un frumos cor de bărbați și femei dădea răspunsurile. A fost o slujbă înălțătoare, care a pătruns adânc în inimile ascultătorilor.

La ora 10 s'a ținut prima ședință a congresului în marea sală a Palatului Cultural.

### Ședința o prezidează Presf. Nicolescu

având la dreapta pe d. Iorga și la stânga pe Păr. protopop Câmpeanu, președintele secției Târgu Mureș. În scaunele de alături canonicii Dr. Victor Macaveiu dela Blaj și Dr. Daniil Fireza dela Lugoj, împreună cu alți protopopi și preoți ai bisericii unite, din apropiere și din depărtări. Cu acest prilej a căzut iarăși așa de bine sufletului nostru, că la o atât de măreață

adunare a învățăturii și a naționalismului noi înănesc, biserica unită a fost reprezentată cum nu se poate mai bine și mai demn. În deosebi a plăcut foarte mult că Preasfințitul Nicolescu n'a pregetat să vie din mari depărtări la congresul Ligii și că Blajul nostru a fost reprezentat printr'o delegație anume.

În cuvântul său de deschidere Preasfințitul dela Lugoj a arătat vredniciile Ligii și a președintelui său pentru deșteptarea conștiinței naționale, binecuvântând lucrările congresului. Părintele protopop Câmpeanu a salutat Comitetul Central și pe oaspeții de departe, în numele secției din Târgu Mureș. Profesorul Ioan Bozdog, în numele »Asociațiunii« ardelene, a rostit apoi un foarte cuminte cuvânt, lămurind vechile suferințe ale neamului nostru, când poporul românesc din oraș și din ținutul Mureșului plângea lacrimi de sânge în moșia străbună, apăsător de Săcui cari nici astăzi nu ne au dragi.

Ungurii de azi au avut și ei pe cuvântătorii lor, între cari și Ferenczi Zsigmond șovinistul politician maghiar. Ei toți au grăit românește, întrecându-se în a ne face complimente, uitând prea curând cum au vorbit și cum au făcut înaintea războiului.

După alte multe saluturi a urmat d. Iorga, care a vorbit strălucit ca întotdeauna. Graiul său de apostol răsună ca un tunet biruitor pe sub largile boltituri ale Palatului Cultural, ridicat de alții și pentru alții decât pentru noi. Nenumărate au fost învățămintele ce s'au desprins din graiul plin de înțelepte și adânci scăpări a marelui nostru învățat. În deosebi Ungurii au trebuit să rămână foarte surprinși de marea dragoste iertătoare și nobilă ce li-s'a arătat. Numai de-ar vrea să-o și înțeleagă și s'o prețuiască, schimbându-și năravurile din trecutul mai îndepărtat sau mai apropiat.

Înceindu se apoi ședința cu rapoarte și dări de seamă, la ora 1 a fost o masă mare în hotelul Transilvania, unde am auzit și graiul primarului Bernády. Se legătuia că va rămânea pe veci credincios statului românesc și legilor sale. Desigur acestea declarații au făcut pe d. Munteanu-Râmnic, membru al comitetului Ligii, să-i dorească a gospodări încă mulți ani la primăria orașului Târgu-Mureș.

### Conferența dlui Iorga.

Fără îndoială cel mai înălțător punct al serbărilor a fost marea cuvântare pe care a ținut-o d. profesor Iorga în după-amiaza zilei de Duminecă. Marele învățat a vorbit despre obârșia neamului nostru, arătând cum noi suntem strănepoții țărânimii române din Italia, care cu puterea sa de viață a întins granițele limbii noastre peste întreg Balcanul, peste Carpați și râuri mărunte până în Polonia de astăzi și până spre Caucaz. Noi n'am venit aici după Unguri și după

Sași, ocrotiții și privilegiații de demult, căci veniturile sunt ceice capătă ocrotiri; noi am fost și am rămas căci n'am avut niciodată privilegii. Așezările noastre celea vechi au fost făcute de țărani, căci țărani pot creia o țară fără împărați, dar nici un împărat de pe lume nu poate face o țară fără țărani. Noi suntem popor care s'a făcut prin sine, fără ordin și trebuie să căutăm a face din țara noastră o *operă* (alcătuire) *națională*.

După strălucita cuvântare a dlui Iorga Școala de misionare dela Vălenii de munte a cântat o mulțime de doine dintre celea mai rare și mai frumoase și a dansat dansuri naționale, în nesfârșitele aplauze ale publicului.

Seara un măndru Concert unde s'au produs minuat în deosebi *Salistenii* și *Salistenele*, cu fermecătorul lor cor țărănesc.

### A doua zi.

A doua zi au continuat lucrările Congresului, unde am putut vedea câtă dragoste de jertfă este în membrii Ligii, cari au venit aici la Târgu-Mureș din mari depărtări, cu mari cheltuieli, să-și aducă bănișorii, mii și zeci de mii, pentru clădirea Palatului Ligii, care se zidește acum la București.

Indată după amiază zeci de sate din ținutul Mureșului au defilat în fața scumpilor oaspeți, arătându-și porturile, datinele și puterea. Păcat că nu s'a pus mai mare grijă la aranjarea acestui conduct, care ar fi arătat unguirilor numeroși temelul drepturilor noastre asupra orașului și a ținuturilor din preajmă.

Vom aminti cu laudă și numeroasele expoziții ale școlilor din Târgu Mureș, cari au dovedit că și tineretul de prin școli este al nostru, ca și ținutul pe care ne sprijinim.

Serbările Ligii din Târgu Mureș s'au încheiat astfel în semnul biruinții noastre, pe care nu-i putere de pe lume s'o mai poată opăci în străvechile așezări romane dela Murășul de sus.

### Raportor.

## Citiți „Unirea Poporului“



## Apostolul Duminicii.

Duminica a VII-a după Paști sau a sfinților Părinți (5 Iunie 1927) — Faptele Apostolilor 20, 16 - 18 și 28 - 36.

*In zilele acelea socolise Pavel să treacă Efesul, ca să nu facă zăbavă în Azia, pentru că se grăbia de ar putea să fie în ziua de Rusalii în Ierusalim. Și din Milet trimițând în Efes, a chemat pe preoții bisericii. Și dacă au venit, le-a zis lor: »Luați aminte de voi și de toată turma, peste care Spiritul Sfânt v'a pus pe voi episcopi, ca să pășteți biserica lui Dumnezeu, pe care a câștigat-o cu sângele său.*

Sfântul apostol Pavel se afla pe atunci în Milet, o cetate mare, ca la 30 de mii de pași spre miazăzi dela Efes. Fiindcă nu voia să zăbovească mai multă vreme la Efes, căci pe ziua de Rusalii voia să fie în Ierusalim, a chemat pe preoții bisericii din Efes la Milet, dându-le povețe. Înainte de toate le-a adus aminte că pe ei Spiritul Sfânt i-a pus episcopi, adică supraveghetori peste turma cea cuvântătoare a credincioșilor.

*Căci eu știu această, că după ducerea mea vor intra lupi grei între voi, cari nu vor cruța turma; și dintre voi înșivă se vor scula bărbați, care vor grăi îndărăt-nici, ca să tragă pe ucenici după sine.*

Lupii cei grei sunt apostolii mincinoși, cari au început să restălmăcească învățăturile Domnului, și au cerut dela păgânii încreștinați, să se facă mai întâiu Evrei, adică să se taie împrejur, căci altfel nu pot fi creștini buni.

*Pentru aceea priveghiați, aducându-vă aminte, că trei ani, noaptea și ziua, n'am încetat cu lacrimi a vă învăța pe unii fiștecarele din voi.*

Să privegheze și preoții din Efes asupra credincioșilor, precum a priveghiat și sf. Pavel trei ani asupra lor. Tot din aceste cuvinte se mai vede, cu câtă dragoste i-a învățat pe credincioși sf. Pavel, și încă nu numai în adunări, ci și deosebit pe unii fiștecarele.

*Și acum vă las pe voi, fraților, lui Dumnezeu și cuvântului darului lui, care poate să zidească și să vă dea vouă moștenire între toți cei sfinți.*

A zidi înseamnă aici a se desăvârși în viața sufletească și prin aceasta a se face părtași ai împărăției cerurilor. Moștenire este aici viața cea veșnică. Sub sfinți sunt de a se înțelege credincioșii.

*Argintul, sau aurul, sau haina nici a unuia n'am poștit; înșivă știți, că trebuințelor mele și celor ce sunt cu mine au slujit mâinile acestea.*

Acelaș lucru îl spune sf. Pavel și în epistolele sale către Tesaloniceni: »Că noaptea și ziua lucrând, ca să nu îngreuiem pe cineva din voi, am propovăduit vouă evanghelia lui Dumnezeu« (I. 2, 9) și: »Nici nu am mâncat dela cineva pâine în dar, ci întru osteneală și în nevointă am lucrat noaptea și ziua, ca să nu îngreuiem pe cineva din voi.« (II. 3, 8) Iar la I Corinteni: »Și ostenim lucrând cu mâinile noastre« (4, 12).

*Toate le-am arătat vouă, că așa ostentindu-vă se cade a ajuta pe cei neputincioși, și a vă aduce aminte de cuvintele Domnului Isus, că el a zis: mai fericit este a da decât a lua. Și aceste zicând, au îngenunchiat cu toții și s'a rugat cu ei.*

Sfântul Pavel s'a rugat lui Dumnezeu, să-i păzească pe credincioșii pentru cari atâta s'a obosit.

\* \* \*

Dupăcum se vede din apostolul de astăzi, cea mai bună învățătură ce se poate

## Foia „UNIRII POPORULUI“

### Fetele de azi.

Cine n'o fi vinovată  
Să nu fie supărată.

Azi fetele nu mai coasă  
Măneci cu flori înflorite,  
Dar vreau să fie frumoase;  
Nu le pasă că-s sdrențoase  
Și-i vremea să se mărite.

Nu știu pune pânza biată,  
De cum s'o țese 'n război,  
Pun vina pe cea spată  
Ba pe ițe, ba pe nătră,  
Și-i fac pânzii lătunoi.

Iar s'arete domuișoare  
Cumpără din târg mătasă;  
Ghete galbine 'n picioare,  
Da'n cămară nu-i unsoare,  
Nici pâne de grâu pe masă.

Vând dedulcele cu anul  
Și duc tot ee-i bun la casă;  
Ca să aibă sulimanul  
De cină gătesc hireanul,  
Dar de fală nu se lasă.

Mai de mult purtau cătrînță  
Și suman de lână sură  
Ie a'bă cu alțiță...  
Dar ieșeau pe cea porțiță  
Șase boi din bătătură.

Acum se prăjesc, surată,  
Doi purcei hârșiți la soare;  
Nu-i tu vacă în poiată,  
Nici stog cu streșină lată.  
Nici moșia din răzoare.

O, săraca gazdăcie  
Iute te-ai făcut nimica,  
Ți-au păpat banii boltașii,  
Traiul bun și ceterașii  
Și unsoarea din potică...!

Pețelca Iuliu Domșa.

### Moța și Husarii.

În ziua următoare am plecat la Bucium, am cercetat șteampurile unde fata ștemparului nostru mi-a povestit că au venit odată niște husari pe-acolo cari au vrut se dea foc caseilor, dar fiind bărbații pe acasă i-au încunjurat și i-au omorât pe toți. De astă dată bărbații nu erau acasă, erau duși toți la tabără în contra unguirilor, către Zarand, în comuna București, pe cum spunea fata cea gușată.

M'am întors dar către casă, și fiindcă era

către amiază, abia puteam merge de arșița soarelui pe drum, și fiind și flămând, am îndreptat calul prin pădure pe o cărare, care conduce alături cu drumul.

Lângă un izvor care-l știam ca vânător, m'am dat jos de pe cal, mi-am acățat pușca pe o creangă, și scoțindu-mi merindea din traistă, am mâncat.

În jurul meu o tăcere profundă, ici colo numai se auzia clopotul unei vaci, care păștea deasupra stâncilor, și fluera unui băiat care păzia vitele.

Pentru un om dela cetate o asemenea excursiune totdeauna e plăcută, cu deosebire eu care iubesc și admir natura, nespun de mult, abia mă pot despărți de o asemenea panoramă.

Am mai beut odată din izvor, cum se zice „de drum“, și apoi am pornit pe jos ducând calul după mine de frâu.

Deodată aud pe o femeie strigând ca din gura șerpelui: „fugiți pentru Dumnezeu, că au venit unguirii în sat și ne omoară pe toți“. — Mă uit într'acolo și văd vre-o trei femei prin fundul grădinilor fugind la deal în sus. — Tot odată văd 2 husari mergând la o casă să-i dea foc. — Cei asta pentru Dumnezeu? nu-mi puteam explica de loc; nu-mi credeam ochilor mei.

În Abrud nici pomană de soldați unguiri; cum și de unde aurășărit acei husari? Au să vină mai mulți?... Situația îmi venea foarte

da cuiva este pilda cea bună. Sfântul Pavel se aduce pe sine de pildă preoților din Efes, și le arată, că trei ani cât a stat la ei, ziua și noaptea i-a învățat, și încă cu lacrimi. Se vede că cu atâta foc li învăța și așa de mult simțea ceea ce spunea, încât de multe ori nu-și putea opri lacrimile. Iar dacă vedea, că cineva n'a priceput tocmai bine învățăturile dumnezeiești, îl lua de-o parte și-l învăța și separat.

Mai mult. El pentru toate acestea nu a cerut dela ei nici o răsplată, nici argint, nici aur, nici haine, ci el însuși și-a câștigat pâinea de toate zilele prin lucrul mânilor sale. Dar nu numai pentru sine a câștigat, ci și pentru ceice erau cu el. Acestea le-a făcut, ca și preoții din Efes să învețe că ostentindu-se se cade a ajuta pe cei neputincioși. Iar ca și mai mult să se țină de învățăturile acestea, le aduce aminte de cuvintele lui Isus, care a zis: »Mai fericit este a da decât a lua«.

Acestea să le țină în minte mai ales părinții. Zadarnic îl înveți adecă pe copilul tău tot numai la bine, dacă nu-i dai și pildă bună. Il înveți într'una, să se roage lui Dumnezeu, să nu injure, să nu vorbească de rău pe nimenea, să meargă la biserică, să nu fumeze, să nu bea beuturi bețive, — iar tu nu te rogi lui Dumnezeu aproape nici odată, înjuri tot mereu, când numai poți neîndreptățești pe altul și-l vorbești de rău, la biserică nu mergi decât la sărbătorile cele mari, fumezi și bei într'una.

Copilul tău nu va asculta învățăturile seci pe cari i-le dai, ci va urma pilda pe care o vede dela părinți. Iată pentru ce noi părinții trebuie să fim cu ochii în patru. Să cumparam bine fiecare pas și faptă pe care o facem, și să ne gândim într'una, că copiii ne urmăresc toate faptele noastre și le maimuțeresc.

Ochiar de aceea să luăm pildă dela sf. Pavel, și să ne rugăm și noi în genunchi, alături de copiii noștri, rugându-ne

mai ales pentru ei. Că mult face rugăciunea părinților pentru fii.

Dându-le povețe bune, dar mai ales pildă cât mai bună, și rugându-ne pentru ei, vom putea rosti, poate și noi la despărțirea de ei, cuvintele pe cari le-a rostit sf. Pavel în apostolul de astăzi, dar încă și atunci avem să ne temem, asemenea sfântului Pavel, de lupii cei grei, cari umblă să strice ceea ce am zidit noi.

IULIU MAIOR.

## DE PRIN SATE.

### 3/15 Maiu la Unimăt.

Unimătul este o comună în județul Sălajiu, așezată prin părțile unde se începe așa zisul șes al fostei Ungarii. Comuna e curat românească, însă de jur împrejur este încunjurată de sate ungurești. În fruntea ei păstorește vrednicul Preot: Mult On. D. Antoniu Bălibanu, care este și protopop al tr. Eriu. Sfinția Sa este un român bun și caracter statornic, după cum se știe din activitatea sa neobosită în interesul românizmului sub regimul maghiar, dar totodată un harnic soldat și conducător de oaste în tăbăra lui Hristos.

Dl Alimpu Precup, învățător, încă este un om conștientios în îndeplinirea datorințelor. De vr'o 15 ani ca dascăl al poporului a lucrat mult, nu numai pe teren școlar ci și extra-școlar, bisericesc, formând cruci de bărbați, etc.

Pentru ziua de 3/15 Maiu — care este doar cea mai scumpă pentru iubitul nostru Ardeal — acești doi conducători ai poporului s'au pregătit să dea o înfățișare cât mai măreață acestei zile sfinte a Românilor ardeleni, cari au suferit jugul greu al robiei sub Ungurii despoți.

La sf. Liturghie săvârșită cu o deosebită pompă, M. On. Părinte, înaintea altarului sfânt alui Dumnezeu, — se vede — n'a uitat că e Român, ci a înălțat rugi fierbinți la Tronul lui Dumnezeu pentru „martirii“ neamului nostru,

ceea ce s'a văzut din clipele minunate și înălțătoare când Sfinția Sa eșind cu sf. daruri, după ce a amintit pe mai marii Bisericii noastre sfinte și a țării noastre românești, a amintit cu numele pe toți martirii, vitejii și bărbații mari din 1848—49 și de atunci incoace.

Cu tot dragul mă cuget la fiorii de bucurie și de plăcere cari îmi treceau prin tot corpul meu în clipele când Sfinția Sa a amintit pe Regele Munților: Avram Iancu, pe marea Simeon Bărnuțiu, Popa Balint, Timoteiu Cipariu, Axente Sever, Andrei Murășianu, Moldovănuț, Aron Pumnul, Alex. Șterca Șuluț, Andrei Șaguna, etc. . . apoi pe Vasile Lucaciu împreună cu toți aceia cari au dus memorandumul la Viena, pe George Pop de Băsești, Dr. I. Ciordaș, etc. . . și pe Horea, Cloșca și Crișan din 1784 și pe alți mulți — poate chiar sute — pentru cari Sfinția sa și toți credincioșii au înălțat rugăciuni la Dumnezeu îndurătorilor.

După sf. Liturghie s'a ținut la școală o serbare cu ocazia adunării cercului cultural. Și acolo M. On. Păr. Protopop a ținut o minunată cuvântare ocazională și foarte însuflețitoare; așa cum știa Sfinția Sa și pe vremurile ungurești să vorbească, trezind conștiința românească și în cel din urmă Român. A arătat suferințele neamului nostru în trecut, apoi grija deosebită ce a avut-o Dumnezeu față de neamul nostru românesc pentru care lucru ar trebui să-i fim recunoscători. A vorbit foarte frumos și foarte convins și dl Sabău din Acăș despre limba românească — cea mai scumpă comoară a noastră. — Au fost apoi câteva poezii, coruri și dansuri naționale. Frumos a fost când a început corul „Deșteaptă-te Române“. Tot poporul descoperindu-și capetele — căci erau în liber — a început a cânta din tot sufletul neîntrecutul marș din 1848, la auzul căruia totdeauna Românul tresare însuflețindu-se și astăzi, nu numai tinerile generații, ci și venerabilii veterani ai timpurilor trecute, când se putea cunoaște care era Românul cel adevărat.

Vom termina cu cuvintele M. On. Părinte: Providența divină ne-a iubit așa de mult că a întocmit așa lucrurile încât azi ne vedem visul

periculoasă; de loc am legat calul de o tufă, pentru că călare nu puteam merge; a trage calul după mine, nu mai aveam nici timp nici voie, și m'am dat pe cărare înaintea vreo sută de pași, din cauză că eram într'o adâncime, de unde nu mi-se vedea bine. Se vede că șindilele casei nu vreau se prindă foc; nu vedeam flăcări eșind; husarii au părăsit casa aceea și înaintau pe drum în sus, dar numai în pași. Într'aceia o femeie tină cam de vreo 24 ani, înaltă și voinică, purtând în brațe un copil mic, iar în mână o lance, îmi atrase atențiunea în cel mai mare grad. A eșit în fugă dintr'o casă afară, și-a sărutat copilul; și l-a pus între niște tufe în apropierea grădinei; a pornit către husari, . . . a stat pe loc, . . . iar s'a întors la copil, l-a sărutat mai de multe ori, și iar l-a băgat în tufe.

Se părea că are ceva lucru grabnic a întreprinde. Nu se putea decide. Cine știe ce simțeminte se luptau în sufletul său! Era palidă ca moartea. Ar fi avut timp să fugă cu copilul său, dar n'a fugit.

Husarii într'aceia se apropiau de casa de unde eșise femeia. Deodată a răgnit femeia ca o urboaică, căreia vânătorii i-au răpit puțul. Nu mă lăsa Doamne Dumnezeule! s'a repezit ca o turbată asupra husarilor, cari observându-o și-au tras sabiile și au strâns caii în pinteni, ca se ajungă înaintea femeii la o punte unde era se țea.

Femeia fiind aproape de punte a ajuns

înaintea lor acolo. Aici s'a început o luptă pe viață și moarte. Femeia manua lancea cu ambele mâni astfel, încât nu se puteau apropia de dansa. Dădea lovituri când în cai, când în husari. Deodată a plesnit pe unul care intrase până la capul punții peste obraz așa cumplit, încât soful său a trebuit să-l sprijinească, ca se nu cadă jos de pe cal. L a năpădit sângele; fără un cuvânt, dăbălăzat s'a întors pe drum îndărăpt. Dar în momentul acela s'a aruncat celalalt husar asupra femeii cu ofurie mare, între înjurături infernale; și cu toate că femeia s'a apărat cu disperăție, i-a succes husarului prin o apucătură a-i lovi lancea astfel, încât aceea i-a sărit departe din mână.

Femeia un moment nu și-a pierdut prezența.

Dar oh! fatalitate! S'a împiedecat brata femeie; a căzut, vai de ea. . . Husarul a ajuns'o. Femeia s'a ridicat, dar numai pe genunchi, cu spatele către pădure, cu fața către acel loc unde era ascuns copilul său; cu ochii și mâinile către ceriu.

Era cam de 80 pași în această poziție de mine. Husarul cugetând că biata femeie se roagă de el să-i deie pace, o înjura de Dumnezeu. Ea sermana nu cerea să-i deie pace; ar fi fost și înzădar, se părea că ea în acele momente supreme, se împăca cu Dumnezeu.

Atunci husarul și-a băgat sabia în teacă, și-a luat carabina se puște, înjurând de Dumnezeu cel românesc. . .

Oh! Dumnezeu cel românesc e drept și puternic!

„In acel moment a trăsni o pușcătură din pădure“. . . Husarul a căzut mort de pe cal jos.

Calul spăriat s'a întors în fugă sălbatică, târind pe husar, al cărui picior se acășase în scăriță, — după el, isbindu-i trupul de toate stâncile.

Femeia a mai stat vre-o câteva secunde ca înmărmurită pe acel loc. Apoi s'a sculat, s'a uitat în jur de sine; n'a văzut pe nimenea.

Și-a făcut de trei ori cruce, și în fuga mare s'a dus la tufișul cu copilul. L a ridicat la gură, și sărutându-l s'a depărtat.

### Doi eroi.

După bătălia dela Fântânele întorcându-se Românii cu lăncu la Câmpeni, am văzut foarte mulți Români, cărora le scotea gloanțele din trup fizicul montanistic din Abrud, Baziliu Boeru de Scorei, care era refugiat la Câmpeni — Preumblându-mă în piață, văd lângă apa care curge prin sat, șezând un legionar vienez cu capul de moarte pe pălărie și un tunariu unguresc. Neamțul lua mereu apa cu o lingură de lemn și o dădea tunarului; acesta o băga în gură, dară pe grumazi subt falcă curgea jos cu sângele. M'am apropiat de ei, și am întrebat în limba germană că ce fac? Bucuriaa neamțului, că a dat de un om cu care poate

cu ochii. Acum se cuvine ca să mulțumim pentru atâtea binefaceri aceluia Dumnezeu, așa de mult îndurat, nu numai prin cuvinte ci și prin fapte, vrednice de un adevărat român-creștin. Să ne ajute Dumnezeu!

Un călător.

### Misiuni sfinte în comuna Ruginoasa.

În parohia Ruginoasa (Lăpu) s'au ținut sfinte misiuni de reculegere sufletească pentru credincioșii de acolo, cari erau desmântați de ani de arândul dela împărțirea cu sf. taine, de învățăturile rătăciților baptiști, mucări, cari mișunau pe acolo în lipsa de preoți.

Acuma este al doilea an de când i-a învrednicit Dumnezeu pe credincioșii din parohia Lăpu cu un preot în persoana Părintelui *Petru Lehene*, care are în inima și gândul său mântuirea sufletelor încredințate. Sfintele misiuni le-a ținut On. Domn *protopop al Clujului*, având ajutor pe preotul local și pe Părintele *Niculae Galis* din Nerța. Misiunile s'au început în 15 Aprilie Vineri seara, și în 17 Aprilie în Duminică Floriilor după sf. liturgie sau încheiat. În urma predicilor ținute s'au mărturisit și cuminecat peste 200 persoane așa că oamenii ziceau: De când e satul nost n'au fost așa slujbe frumoase și atâția oameni mărturisiți deodată. Cu prilejul acestor misiuni a fost botezat un băiat de 12 ani de-al unei familii baptiste. Băiatul pregătit pentru sf. botez de preotul local și-a rostit rugăciunile, iar de naș a fost rugat din partea părinților să fie preotul local, și preot botezător Prea Onor. Dr. Elie Dăianu dela Cluj.

La misiuni au luat parte credincioși și din comunele Arghiș și Stobor.

Un credincios.

**Un dormitor sburător.** Zulele trecute a sosit la București, fiind în drum din Turcia spre Germania, un aeroplan german, foarte mare, având o cabină, care noaptea se poate străforma în dormitor. E vorba că cu acest aeroplan familia noastră regală va face un sbor deasupra Bucureștilor.

vorbi; mi-a spus că omul de lângă el i-a mântuit viața, de și el n'a cerut pardon, și acuma îl lecuiește fiindcă e rănit într'un picior, iară un glonț i-s'a băgat pe gură și i-a ieșit pe grumazi. Eu nu-l înțelegeam, pentru aceea i-am zis: Cum să ceri pardon dela el, dacă el încă este prizonier ca și tine? Ba nu, zise el, acesta e un Român, și tocma de aceea îmi pare rău că nu pot vorbi cu el.

Tunarul s'a uitat la mine, și într'o voce pe care abia o am înțeles, pentrucă i-a fost gura umflată, mi-a zis:

— Da nu mă cunoști domnule? Eu sunt omul acela căruia i-ai dăruit 1 floren. M'am îmbrăcat în haine ungurești. Acuma și mai tare l-am compătimit; l-au dus pe bietul om la chirurgul Kalkher care i-a scos glonțul din picior, și i-a cusut pielea la grumaz.

Legionarul vienez, un băiat de 18 ani, plin de foc și cursj, a întrebat de mine: că oare când l-or trimite pe el la Câmpeni? Noi ne aflăm tocmai în Câmpeni, îi zisei eu. Ce? satul acesta mizerabil e Câmpeni? De acesta am dus noi atâta frică și groază? și înjura cumplit zicând: Eu cugetam că Câmpeni e o cetate cel puțin ca Dobrișinul. — Mi-a istorisit bătaia, și că el singur e prizonier; alți ostași unguri prizonieri nu se află, zise el, și că soții lui s'au luptat ca eroi, și ca atari au căzut, pentrucă năvălirii Românilor, cari se luptau ca fiarele sălbatice, nu au putut rezista.

Ioșif Șt. Șuluțiu.

# Cum stă Lumea și Țara?

## Ce lucră Parlamentul?

După prăznuirea celor 50 de ani dela războiul neatârării, parlamentul a votat legea plăților slujbașilor statului. În legătură cu această lege a rostit, în Camera deputaților, generalul Averescu o cuvântare mai lungă, arătând, cari sunt gândurile guvernului față de slujbașii statului și față de dorințele lor.

Legea s'a votat. Acuma se urmează discuția legii pe articole. Deputații opoziției național-țărăniște fac propuneri noi în legătură cu acele articole, dorind să se schimbe multe din ele spre binele slujbașilor. Liberalii nu iau parte la discuții. Ei nu sunt mulțumiți cu legea și vreau s'o chimbe decă vor veni iară ei la putere. — Parlamentul se va închide în săptămâna asta, îndată ce se va sfârși discuția pe singuraticile articole, și va lua vacanța până la toamnă.

## Să mai scadă camăta!

Acest lucru l-a cerut în parlament deputatul Sever Dan.

În ședința de la 14 Mai a Parlamentului dl deputat Sever Dan a făcut vorbă despre camelele prea mari, cerând guvernului să vină cu legi și cu măsuri, prin cari să mai ușureze poverile. Iată comunicarea dlui deputat:

„Am onoare a întreba pe dl Ministru al Finanțelor asupra următoarelor: Nu mă indoiesc că guvernul cunoaște stările nenorocite, ce bântue pe piața de bani, eu deosebire din cauza procentului peste măsură de mare a dobânzilor (camelelor). Stările acestea nu se mai pot suferi. Nimic nu învederează atât de mult ca dobânzile prea mari, că viața economică a unei țări nu este sănătoasă.

Dacă guvernele sânt datoare să se amestece, de câte ori se ivește un rău, desigur în cazul

de față toată lumea așteaptă, ca guvernul să nu stea cu mâinile încrucișate, ci să ia grabnice hotărâri de îmbunătățire.

Imi iau voe deci a pune următoarea întrebare:

Are onoratul guvern un program sau măcar un început de program, pentru a stavili și a face să scadă dobânzile (camelele) de astăzi? Care este acest program? Ce are de gând să facă guvernul, și când va începe să pună în lucrare planurile sale? De ce a întârziat guvernul să intre în țară capital strein, ieftin și mult, singurul mijloc de a veni în ajutorul celor lipsiți? De ce statul numai tot încassează de la noi, dar nu caută să ne dea și ajutor? —

Dacă guvernul nu îmi va da un răspuns mulțumitor, voi desvolta o interpelare în această chestie. Eu sunt gata ori când să arăt ce trebuie să facă guvernul, pentru ca să vină în ajutorul poporului!

## Intre Anglia și Rusia.

Anglia nu mai poate suferi amestecul bolșevicilor în treburile politice europene. De aceea se spune, că vrea să curme odată pentru totdeauna cu politica bolșevică. Le-a trimis de curând vorbă, că dacă nu se astâmpără, atunci va rupe orice legături politice și diplomatice cu guvernul bolșevic și va lua măsuri de apărare împotriva lor. Se poate, că Rușii până la urma urmelor să se cumintească și să înțeleagă, că nu-i de glumit cu anglișul.

## In sbor peste Ocean

— O nouă cale între Europa și America. — Izbânda de-a fi sburat peste Apa cea mare au câștigat-o Americanii. —

Știm cu toții, măcar din auzite ori din gazete, că între partea noastră de lume, care se numește Europa, și între lumea cea nouă, căreia i-se zice America, se întinde o apă foarte mare, pe care și cele mai repezi vapoare abia o trec în 8—10 zile. Această apă e Oceanul Atlantic.

Drumul peste Ocean, cu vaporul, pentru oamenii grăbiți de azi este prea lung și, uneori, împreunat cu mari primejdii. S'a întâmplat de atâtea ori, că s'au înecat și vapoare dintre celea mari. În largul necuprins al apelor, veșnic neodihnite, orice vapor este mai puțin decât o coajă de nucă.

Așa fiind, neastâmpărații oameni de mult vreme își tot sfarmă mintea: în ce chip ar putea scurta drumul peste apa cea mare? Vapoarele, oricât s'ar trudi, nu pot ajunge la America în mai puțin de-o săptămână, ș'atunci nu mai rămâne decât drumul prin aer, cu mașinile de sburat. Până bine de curând aviatorii n'au fost reușit să stea în văzduh mai mult ca 20—24 de ceasuri, iar pentru depărtarea dintre Europa și America atâta era prea puțin.

Indrăzneala omenească odată pornită însă n'are hotar. Și iată, că, săptămânile trecute, doi zburători francezi din Paris cu numele *Nungesser* și *Coli*, într'o bună dimineață s'au încumetat să încerce marele sbor peste Oceanul Atlantic. Ei au plecat, plini de celea mai frumoase nădejdi, petrecuți sufletește de toată Franța, și s'au îndreptat spre îndepărtata Americă.

Au plecat, dar de sosit n'au mai sosit niciodată..! Au fost prinși fără indoială de vre-o

## Țiganul și advocații

Un țigan era învinuit de cumătru-său că i-ar fi furat — nu fie cu supărare! — niște făină din pod și niște carne de porc. S'au înfățișat amândoi înaintea judecății și aveau fiecare câte-un advocat care să-i apere.

Țiganul tăgăduia. Dar când apărătorul Românului a început să spuie că hoțul, venind în lipsa omului deacasă, a spart oblonul podului și a furat un sac de făină și porcul pe care-l tăiasse de Crăciun, Țiganul nu se mai putu stăpâni:

— Ce oblon, dom'le judicator? ia o scândură am dat înlături... Ce sac de făină? ia un caș acolo în fundu'sacului! Și ce porc? ia o hrincă de carne la copii! Ce tot dărdăiește din gură hașparatorul? Parcă dumnealui a fost de față?....

Iar când vine rândul advocatului său, care n'cepe să se'ntindă cu vorba despre sufletul tâlharului de meserie, care fură pentrucă-i înclinat la asta, pentrucă-i deprins, și acela al unui biet om care fură pentrucă-l silește foamea, Țiganul gândește că mai rău îl confundă și strigă deodată:

— Scurtează'o dom'le aueat că mă bagi în fundu' ocnei!

Dobrovăj, Vasluiu.

I. Vasluiet.

furtună cumplită deasupra apelor, și căzând, s'au inecat cu mașină cu tot. Nici urmă de dânsii n'a mai fost găsită.

Vestindu-se în lume pățania celor doi îndrăzneți aviatori francezi, iute s'au găsit alți sburători, cari au făgăduit să încerce a trece Oceanul prin aer. Și cel dintâi care s'a pornit la drum a fost americanul *Lindberg* din New-York, suedez de neam, care a plecat spre Europa Vineri în 20 Mai, cu mașina sa numită „Spirit of Est. Luis“, și Sâmbătă în 21 Mai seara, la ceasurile 10 și 22 minute, Lindberg a și coborât sănătos la Paris, după o călătorie necurmată de 32 ore și jumătate.!

Lindberg n'a luat pe mineni în mașină decât o pisică mare, sură, potrivit credinței pe care o au unii aviatori că, animalele de casă sunt cu noroc la drum. Când a sosit aviatorul la Paris atâta era de obosit și de înghețat, încât alții l-au ridicat din mașină și nici vorbi nu putea. Abia a putut să bea o cafea caldă, pe care i-au dat-o ș'apoi, pus fiind în pat, a dormit într'una 15 ceasuri,

Despre sborul său Lindberg spune, că a fost grozav, mai ales că pe la mijlocul Oceanului a fost întâmpinat de o furtună cumplită cu zăpadă, de teama căreia era aproape să se întoarcă. Și-a făcut însă curaj, zicând:

— Ori izbândă, ori moarte!

Avântându-se printre norii cu lapoviță, a răzbit și nu peste mult a zărit cu mare bucurie lumini pe coasta Angliei, în Europa. Peste câteva ceasuri i-a apărut în zare și Parisul, unde a putut să și coboare norocos, pe câmpul dela „Le Bourget“. Acolo era așteptat de zeci de mii de oameni cari i-au făcut o primire mai strălucită decât unui împărat.

Azi aviatorul Lindberg este eroul lumii. Vestea despre izbânda lui a răzbătut în toate colțurile pământului.

Zborul peste Ocean i-a adus lui Lindberg nu numai onoare și vază, ci și o avere fără pereche. Mai întâi el a câștigat marele premiu de 25,000 dolari pentru sborul peste ocean și alte 80,000 dolari dela fabricile de aeroplane cu mașina cărora sburase, înafară de sumele foarte mari pe cari le-a mai primit ca cinste dela felurite societăți și jurnale. Un american i-a făgăduit lui Lindberg 25 mii de dolari, numai să vrea să, se arete în câteva orașe, pe bani, câte 10 minute pe seară.

La New-York bucuria pentru izbânda lui Lindberg a fost atâta de mare, încât oamenii au început să se îmbrățișeze pe străzi și se joace, ca atunci când se făcuse pace în războiul cel mare!

Lindberg a făgăduit că deacum are de gând să sboare din America până în Australia, în celalalt colț al lumii.

### Sfatul Micei Înțelegeri s'a sfârșit.

Mica Înțelegere era să-și țină sfatul obișnuit în fiecare an la București, dar mai în urmă s'au hotărât pentru Ceho-Slovacia, localitatea Ioachimou.

Sfatul a ținut 3 zile. La sfârșitul conferinței s'a dat un comunicat oficial de următorul cuprins:

Ministrii de externe ai Micei Înțelegeri au cercetat în spiritul cel mai prietinos diferite chestiuni cari privesc interesele Micei Înțelegeri.

Companindu-se apoi însemnătatea greutăților economice cari apasă asupra țărilor — cei trei miniștri de externe au avut un schimb de vederi asupra planurilor cari ar putea să se pună de temelie pentru viitoarele legături economice dintre cele trei țări ale Micei Înțelegeri.

Cei trei miniștri de externe se vor întruni din nou la Geneva, în Elveția, în timpul sesiunii adunării Societății Națiunilor, din Septembrie 1927. Viitoarea conferință a Micei Înțelegeri se va ținea în România la începutul anului viitor.

### Noui revărsări de apă în America.

Apa Misisipului face iar jale și pustiu printre locuitorii din apropierea sa. Lângă orașul Vidalia s'a rupt o altă întăritură și apa s'a revărsat cu putere mare și a pustit și inecat în mod îngrozitor.

Locuitorii orașului, în număr de 2500 de inși lucrau toți cu mare zor să întărească digul și să astupe șanțurile, dar valurile veneau cu mare furie și au inecat tot ce le-a ajuns în drum. După câteva ceasuri nu se mai vedeau decât coperișurile caselor.

Pagubele sunt nespuse de mari. Noroc, că oamenii au scăpat, refugiindu-se în ținuturile din apropiere.

### Știri din Țara Oltului.

*Berivooi Mari 9 Maiu 1927.*

Eri la 8 Maiu, ca de obicei am cetit, foarte mult prețuita Dvoastră gazetă „Unirea Poporului“ într'un cerc de credincioși, cari s'au bucurat nespuse de mult de hotăririle luate în Sinodul dela Blaj. Le-au plăcut mai mult spiritul de jertfă al preoților bisericii noastre, pentru ajutorarea preoților, a căror plată este periclitată și mai ales parohiile mici, dintre cari face parte și parohia noastră, care până la 1733 a fost scaun protopopesc și acum este menită perzării, de frații ceice ne urăsc. Toți au zis, cari au fost prezenți, că este nelegiuire și păcat ce fac cu noi, și această biserică trebuie să trăiască, fiind una dintre cele mai vechi biserici. Înțeleptul credincios *Dănilă Răduteșiu* a dăruit sf. biserică cu 10,000 Lei, care sumă să fie pusă spre fructificare și dobânzile să-le tragă an de an preotul bisericii. Mai departe a fost vorba de nedreptatea făcută contra bisericii noastre, că nu am primit nici un petec de pământ în urma legii agrare, care pe biserica ortodoxă a provăzut-o cu pământ, deși nici noi nu avem decât 2 jug. La acestea credincioasa văd. *Ana Gh. Arsu* a dăruit un fanaț, ca porțiune preotească de 2 cară de fân bun.

Miercuri seara în 4 Maiu pela orele 10 a izbucnit un foc mare în comuna *Mărgineni* jud. Făgăraș unde la 7 gazde a ars totul, afară de case. Au ars și vite. Se bănuște că focul să fi fost pus. Din cauza vântului pricinic focul abea a putut fi localizat de pompierii din aproape 15 comune și ai orașului Făgăraș. Pagubele sunt de vre-o 1.500.000 Lei.

Sâmbătă la 4 Maiu, ora 3 p. m. s'a deslășuit o furtună cu trăsnete asupra comunelor de sub poatele munților Făgărașului. În comuna *Telechi-Recea* a trăsnit în biserică gr.-cat. arzând interiorul (svonul este că sf. altar și odăjdiile au rămas neatinsse). Un fecioraș, care trăgea clopotele a fost părțit la picioare provocându-i răni ușoare. A fost dus în spitalul județan din Făgăraș. În hotarul comunei *Copăcel* au fost loviți 4 porci de trăsnet în mijlocul turmei.

Tălharul *Dumitru Socol* din *Berivooi Mari* a fost prins (dupăce fugise din țară) la 103

ori), și a mărturisit nenumărate furturi și spargerii, dupăce a fost preumblat de jandarmi prin comuna de naștere legat de mâni și picioare cu lanțuri. Se svonește că ar avea 12 tovarăși.

## Știrile Săptămânii.

**Episcopul unit al Orăzii distins.** Sfântul Părinte dela Roma, Papa Piu XI, a dat dreptul Preasfințitului episcop al Orăzii, Dr. Valeriu Traian Frențiu, ca să poarte paliul mitropolitan, ridicându-l astfel la rangul de arhiepiscop și la titlul de „Inaltpreasfințit“. Ii urâm din inima „întru mulți ani stăpâne“.

**Serbările tinerimei la București.** În luna Maiu se țin în fiecare an frumoase serbări ale școlariilor din toată țara la București. Se strâng din toate părțile țării, ca să se cunoască mai deaproape tinerele vârstare ale neamului și să se lege mai strâns sufletește unii cu alții.

În anul acesta serbările au început în 17 Maiu și au ținut până în 22 Maiu. Au luat parte școlarii din Ardeal, Bucovina, Basarabia și din Vechiul regat.

Au luat parte cu toții la concursurile în scris, cari s'au ținut în ziua de 18 Maiu. În zilele de 19 și 20 Maiu au cercetat capitala țării și instituțiile culturale și naționale și Parcul Carol unde au depus o cunună de flori pe mormântul eroului necunoscut.

Sâmbătă în 21 Maiu la ora 4 d. a. li-s'au dat premii de cărți, icoane istorice și diplome.

Duminecă toți școlarii au plecat la Călugăreni să vadă locul unde Mihai Viteazul a câștigat strălucita sa biruință asupra Turcilor.

**Serbătorirea lui N. Bălcescu.** Zilele trecute s'au sărbătorit la Palermo în Italia 75 de ani dela moartea scriitorului nostru Nicolae Bălcescu, care a murit în anul 1852 în străini. Dl. profesor *Isopescu* dela București a ținut la universitatea din Palermo o conferință, în care a arătat însemnătatea acestui scriitor. Primarul orașului Palermo a hotărât că o stradă din Palermo o va numi „Nicolae Bălcescu“ iar pe casa în care a murit va așeza o tablă de marmură.

**Sosirea în țară a generalului Berthelot.** Vestitul general francez Berthelot, care atâta ajutor a dat României în războiul cel mare, a sosit în ziua de 22 Maiu la Timișoara. De acolo a plecat la Arad, unde este oaspele dlui Ștefan Cicio Pop. În Arad se vor face în cinstea Dsale mari serbări. Din Arad va pleca la moșia Dsale din Fărcădin, iar de acolo la Târgu-Mureș, Iași și București, iar pe ziua de 12 Iunie va sosi la Paris.

**O veche școală de preoție.** În vara aceasta se implinesc 300 ani, de când s'a înființat așanumitul „Colegiu de Propaganda Fide“ la Roma, care este o foarte vestită școală de preoție, în care și-au făcut învățătura și vestiții noștri cărturari, dela Blaj, între cari cei mai vestiți sunt: Petru Maior, Gheorghe Șincai și Samoil Clain, apoi Dr. Augustin Bunca, mitropolitul Dr. Ioan Vancea și alții.

Cu prilejul acesta se fac mari serbări la Roma, la cari iau parte și următorii Români: Preasfințitul episcop Dr. Iuliu Hossu al Gherlei, canonicii Dr. Ioan Coltor din Blaj și Dr. Gregoriu Pop din Oradea, secretarul episcopesc Dr. Gheorghe Fireza dela Lugoj și profesorii de teologie Dr. Augustin Tatar dela Blaj și Dr. Gheorghe Bob dela Gherla. Toți aceștia au fost crescuți la Colegiul de Propaganda Fide.

**Sărbătorirea dlui profesor Dr. Gerota.** Profesorul Dr. Gerota dela universitatea din București este unul dintre cei mai învățați și mai vestiți medici ai noștri. Dar pe lângă aceasta profesorul Dr. Gerota este și un om milostiv, cum rar se găsesc alții. D. Sa a făcut în cei din urmă trei ani 305 operații în cinste, a dat 4100 camere dela sanatoriu său tot în cinste și a dat tot fără plată 1632 pansamente, adică legători de rană. Intreagă țara l-a sărbătorit pe marele învățat cu prilejul împlinirii alor 50 de ani de viață, la Ateneul din București, iar seara cu un banchet dat în cinstea D. Sale. Atât la sărbătorirea de dinainte de prânz cât și la cina de seara a prezidat dl general Coandă, pe care drul Gerota l-a operat după atentatul dela senat, când a fost omorât și episcopul Radu.

M. Sa Regele l-a ridicat pe drul Gerota cu acest prilej la gradul de general de rezervă.

**Dna Grozăvescu va fi judecată în luna Iunie.** Cetitorii noștri își aduc aminte încă de fapta îngrozitoare dela Viena, când dna Grozăvescu a ucis cu un foc de revolver pe soțul ei, vestitul cântăreț Grozăvescu, pentru că n'a voit s'o ducă cu sine la Paris. La început dna Grozăvescu a dat pe nebuna. Au dus-o deci la clinică, unde doctorii au constatat că este întreagă la minte. Urmează acum ca în a doua jumătate a lunii Iunie să fie judecată. Este acuzată cu omor premeditat, adică înainte hotărât. Pedepsa cea mai mare pe care o poate primi este temniță pe viață.

**Un tren se aprinde în mers.** Trenul express Siracusa-Roma s'a aprins în apropiere de Neapole. Aceasta a observat-o un aoroplan care tocmai atunci sbura deasupra trenului. Iute s'a coborât deci pilotul la Neapole, și a rugat pompierii să meargă în ajutorul trenului. A ars vagonul restaurant (în care se mânâncă), precum și vagonul de dormit. Oamenii au scăpat cu toții neatinși.

**Crucea dela mormintele soldaților Români, morți la Strassburg.** Peste 200 soldați români, prizonieri la Germani în orașul Strassburg, au murit acolo și au fost înmormântați în cimitirul din Strassburg. Din fericire Strassburgul s'a dat după război Franței, și astfel guvernul român le-a făcut acestor bieiți soldați o cruce de piatră de granit, de 6 metri, pe care a înălțat-o între mari sărbătoriri în cimitirul acela. La desvălirea acestei cruci au luat parte reprezentanții statului român și francez, precum și generalul francez Berthelot. M. Sa Regina României a trimis o preafrumoasă cunună de flori, pe pantlica căreia se află următoarele cuvinte: „Voaie soldaților români, cari v'ați jertfit departe de patria voastră. Odihniți-vă în pace, încununăți de glorie! Maria, Regina României.

**O femeie din Ungaria a născut o maimuță.** În comuna Abony din Ungaria nevasta locuitorului Acsai János a născut un copil, care seamănă întru toate cu o maimuță. Intreg trupul îi este acoperit cu păr, iar capul îi este la fel cu al unui copil regulat. Mai mulți medici din Budapesta au mers la Abony să vadă acest monstru. Directorul unui circ a îmbiat pe părinți cu o mare sumă de bani, numai să i-l dea lui pe copil. Părinții însă nu s'au învoit.

**Tovarășii lui Niculiță înaintea judecătorilor dela tribunalul din Miercurea Ciucului.** Cinci tovarăși de ai vestitului hoț Niculiță Hărămb au fost prinși și aduși în fața tribunalului din Miercurea Ciucului. Ei au spus întreagă povestea lui Niculiță și au măcrămat, de câte ori era vorba de moartea lui. Intrebați, că pentru ce s'au făcut hoți, cu toate

că erau oameni cu stare bună, ei au răspuns, unul ca altul, că pentru aceea, că toți banii se află în mâni jidovești, iară poporul nu are cu ce trăi.

**Concordatul e încheiat dar ne iscălit?** Cu toată neuniția din întreagă România s'au făcut tot țară ca să împiedece încheierea concordatului, adică a înțelegerii făcute între țara noastră și Papa dela Roma, concordatul a fost încheiat zilele trecute la Roma de reprezentantul Pepei, cardinalul Gasparri, și de reprezentantul guvernului român, ministrul Goldiș, iar de iscălit se va iscăli peste câteva zile la București.

Domnezu a voit, ca concordatul să-l încheie în numele țării noastre, chiar cel mai mare dușman al lui, dl. Vasile Goldiș. Conținutul concordatului însă nu se va aduce la cunoștința țării, până nu se va vota și așa numita lege a cultelor.

**Când bărbat, când femeie.** Poliția din Brăila a arestat zilele trecute pe un anumit Ghiță Boștoc, care era când bărbat când femeie, și anume tot la trei ani el se schimba. Medicii cari l-au cercetat, au constatat că acum era bărbat, dar văzând că nu este tocmai ca toată lumea, l-au trimis la clinica din București, unde medicii cei vestiți au să-l cerceteze și să dea declarație, dacă este șarlatan, ori apoi un nefericit de bolnav.

**Cutremur de pământ în Jugoslavia.** În ziua de 15 Maiu, pela ora 3 după prânz, la Belgrad și în părțile apusene ale Sârbiei și Bosniei, a fost un cutremur de pământ, după care au urmat câteva sguduituri mai puțin puternice. Pagube mai mari în zidiri n'au fost, nici vieți omenești nu s'au prăpădit.

**Regele Spaniei a împlinit 25 ani de domnie.** Zilele trecute regele Spaniei Alfons al XIII-lea a împlinit 25 de ani de domnie. I-s'au făcut mari sărbătoriri în toată Spania. Ministrul Spaniei la București a dat cu acest prilej un mare banchet, la care a toastat principele nostru Nicolae pentru regele Spaniei. În Spania au fost iertați de pedepse cam 10 la sută dintre cei întemnițați.

**Câți locuitori are Chișinăul Basarabiei.** Capitala Basarabiei este mai mult jidovească decât românească. Dovada e, că dintre 109.947 locuitori Chișinăul are 45.209 Evrei, numai 43.430 Români, 12.675 Ruși 1281 ucraineni, iar ceilalți de diferite alte naționalități.

**Cine a găsit mai întâi cărbunii de peatră?** Înainte de aceasta cu vre-o 150 ani, trăia în America un neamț sărac cu numele Günther, care se îndelețnicea cu vânatul. Umblând odată prin pădure, a aflat un câmp întreg de pietre negre, despre cari povesteau unii oameni, că ard. El însă nu credea acest lucru, ci i-se părea poveste. Odată l-a prins o furtună prin pădure și abia a putut scăpa într'o peșteră. Trecând furtuna pleacă încet spre casă. Pe drum găsi o mulțime de pietrii negre. El își umplu straița cu ele și ducându-se acasă, le băgă în foc, să vadă dacă ard sau nu. Mare i-a fost mirarea, când a văzut că ard. El descoperi aceasta unui om bogat de prin părțile acelea, căruia îi arătă câmpul cu pietrii. Acesta pricepu îndată, că pietriile acelea trebuie să fie foarte prețioase, de aceea îi dădu lui Günther câteva jugăre de pământ, în altă parte de hotar. Günther a murit sărac, iar acela căruia i-a descoperit câmpul cu pietrii negre a ajuns milionar.

## Boalele pomilor.

Precum zac oamenii și animalele de boale dureroase, chiar așa sufer de boale și pomii. Oamenii și animalele bolnave slăbesc, nu mai pot lucra și adeseori se prăpădesc. Pomii bolnavi nu cresc, nu se desvoltă, nu mai dau recoltă și pe urmă se uscă. Se și zice, că »boala lungă e moarte sigură«.

Boalele celea mai obișnuite de cari sufer pomii sunt:

1. **Tăciunete.** De această boală suferă grăul, orzul, ovăsul și porumbul. Atacă însă și pomii roditori. Mai ales atacă merii. Cauzele cari pot să pricinuiască această boală pot să fie mai multe și anume: s'a tăiat o creangă de pe măr și tăietura nu s'a vindecat, sau se face prea repede schimbarea vremii dela cald la rece. Poate să fie atacat mărul de tăciune și atunci când sunt prea multe ploii reci.

Boala aceasta se poate cunoaște de pe aceea, că se îngrește coaja crenguțelor bolnave, chiar așa ca și cum ar fi arse de foc.

Când observăm, că vre-o crenguță de pe măr e atacată de această boală, trebuie s'o tăiem numai decât, ca să împiedecăm lățirea boalei și pe alte crengi, ori pe alți meri.

2. **Cangrena.** De această boală sufer merii și perii. Se capătă din cauza că pământul e prea gras, ori s'a îngrășat cu gunoi proaspăt. Mai poate veni și din cauza, că pământul e prea umed.

Pomii atacați de această boală au gălci noduroase pe trunchiu sau pe crengi.

Pomul atacat de cangrenă, se vindecă așa, că se taie gălci, iar rana ce se formează se unge cu balebă sau cu pământ lutos.

3. **Îngălbenirea frunzelor.** Adeseori încă vara, când pomii ar trebui să fie mai plini de viață, frunzele încep a se îngălbeni. Fiind îngălbenite, nu mai pot pregăti hrană pentru pom și pomul slăbește și nu se desvoltă. Cauza acestei boale este, că rădăcinile pomului au dat de un strat de pământ prea umed sau prea sărac. De aceea trebuie să ne îngrijim, ca pământul să se svânteze, ori dacă e sărac, să-l îngrășăm cu gunoi putred.

4. **Sbârcirea frunzelor** vine tot din cauza unei boale, de care sufer cireșii și piersecii tineri. Boala aceasta se ivește atunci, când ziua e prea cald, iar noaptea e răcoare. Frunzele acestea și așa nu mai pot ajuta pomului la culegerea hranei, de aceea se pot rupe cu grijă. În locul lor vor crește altele.

5. **Scurgerea cleiului.** Aceasta boală se ivește pe cireși, vișini, caiși și pruni. Cauza acestei boale este sau o tăietură ce încă nu s'a vindecat, sau pământul prea gras în care sunt plantați pomii. De aceea rânile pe cari le pricinuim pomilor, fie chiar și prin curățirea crengilor netrebnice, trebuie să le ungem cu lut sau balebă ori cu cleiul de uns pomii.

6. **Fuliturile** sunt răni pe cari le-au căpătat pomii sau din cauza, că au fost atinși de butucul roșii, sau au fost roși de iepuri sau a fost prionită vre-o vită de pom și lunia a ros coaja pomului. Din pricina fuliturilor pomul suferă și nu crește.

Acestea răni trebuie unse cu un aluat făcut din lut, balebă și păr de vacă amestecate bine și pe urmă legate cu o pânză. Coaja crește la loc și vindecarea e sigură.

Mai sunt și alte boale de cari sufer pomii, dar »să fie oricâte boale, doftori încă sunt deajuns«. Doftori sunt toți aceia, cari au pomii în grădină. Ei trebuie să-și grijească pomii cât se poate de bine și îndată ce bagă de seamă, că pe vre-un pom s'a ivit vre-o boală, numai decât s'o lecuiescă, fiindcă răul lecuit dela început și cu grijă, trebuie să se vindece.

Ion Popu-Câmpeanu.

## Starea câmpului în întreagă țara.

In jumătatea cea dintâi a lunii acesteia au căzut ploii peste tot cuprinsul țării. In cele mai multe părți ploile au fost îndestulitoare așa că semănăturile s'au înviorat bine.

In unele ținuturi ploile au fost însoțite de ninsoare. Din cauza aceasta vremea s'a răcit și a căzut brumă mare, care a pricinuit pagube mai ales pomilor roditori, grădinilor de legume și viilor.

In Bucovina ploile au căzut din abundență mai ales în județele Storoinet, Câmpulung și Rădăuț. Câmpul e frumos și semănăturile crește bine.

In Basarabia au căzut ploii mai puțin, așa că pământul n'a primit destulă umezeală. Urmările rele ale secetei de mai înainte se simțesc încă în multe părți.

In Moldova, prin părțile muntoase, ploile au căzut de ajuns, la șes însă seceta tot se mai ține. In unele județe au fost și vânturi reci, din cauza cărora starea semănăturilor e puțin mulțumitoare.

In Muntenia, câmpul e frumos, afară de județele Brăila și Râmnicul Sărat unde vânturile, bruma și frigul din zilele trecute au stânjenit mult desvoltarea semănăturilor.

In Oltenia a plouat peste tot locul. Semănăturile s'au îndreptat mult. Bruma a pricinuit pagube pomilor și viilor.

In Dobrogea au căzut ploii mai puțin, din cauza aceasta semănăturile suferă.

In Transilvania a plouat bine în județele Odorheiu, Făgăraș, Năsăud, Târnava mare, Târnava mică și Someș. Ploii îndestulitoare au căzut în județele Trei scaune, Mureș, Turda, Alba și Sibiu. Din pricina brumei au suferit pomii, viile și pe unele locuri și porumbul.

## FEL DE FEL.

Vindecarea cailor bolnavi de colică. Când vre-un cal s'a îmbolnăvit de colică, îl vindecăm în chipul următor: amestecăm cu puțină apă sau rachiu o linguriță de săpun unturos. In amestecul acesta punem trei linguri de aloe — se găsește la farmacie. Toate le amestecăm bine și punem și puțină făină. Din acest amestec facem un gomoloț de aluat pe care îl vâram cât mai adânc în mațul calului. Dacă boala nu se întoarce, după 24 de ceasuri mai dăm calului, dar numai jumătate dintr'un astfel de gomoloț. Calul se vindecă de bună seamă.

Oprirea curgerii sângelui din nas. Când îi curge cuiva sânge mult din nas și nu-l mai poate opri, să-și puie picioarele în apă cât se poate suferi de fierbinte. In urma acesteia, curgerea de sânge în câteva minute se oprește.

Alungarea șoarecilor se poate face foarte ușor cu terpenină. Muiem câteva bucățele de pânză în terpenină și le punem în găurile șoarecilor sau în locurile unde umblă șoarecii. Cum șoarecii nu pot suferi mirosul de terpenină, părăsesc locul acela. Terpenina trebuie înviorată tot din două în două săptămâni.

Albinele și lumina roșie. Dacă seara deschidem un stup și privim în el la o lumină roșie, vedem că nici o albină nu cearcă să sboare. Cauza este, că la lumină roșie albinele nu văd de loc. Cel dintâi, care a observat aceasta, a fost un american cu numele Richardson. El și arată, că pe lângă o asemenea lumină, se poate mai ușor umbla în stup.

Cum se poate cunoaște care stup e bun. Un stup în care la începutul primăverii sunt cinci rame, cu puet, având puet cel puțin pe trei sferturi din rame este un stup destul de bun. Iar stupul care are șase sau șapte rame cu puet este un stup foarte bun.

De ce are albina ac? Albina are ac pentru că se apere de dușmani. Inșă nu acesta e scopul cel dintâi pentru care are albina ac. Ci scopul acului albinei este pentru a vărsa prin el puțin venin în fiecare căsuliță cu miere din faguri. Acest venin face ca mierea să se poată păstra sute de ani.

Cercetând amănunțit mierea se poate găsi în ea urma acestui venin.

Redactor responsabil: IULIU MAIOR.

Se primesc

## Doi învățăcei

în brutăria dlui VASILE ORIAN. Blaj. Str. Axente Sever. (319) 2-3

### PREȚUL BANILOR:

1 franc francez se plătește cu	6	Lei b. 60
1 liră șterlină " "	812	" "
1 dolar " "	166	" "
1 franc elvețian " "	32	" 25 "
1 liră italiană " "	9	" "
1 franc belgian " "	24	" "
1 coroană cehoslovacă se plătește	5	" "
1 zlot polonez se plătește cu	18	" "
1 dinar se plătește cu	3	" "
1 leva " " "	1	" "
1 marcă aur se plătește	40	" "
1 pengő ungurese	30	" "

Capitulul mitropolitan gr. cat. român din Blaj.

Nr. 65/1927.

## Concurs de primire.

Pentru ocuparea alor 2 locuri în *Azilul de bătrâni: N. Pepelovici și soția Ana, născută Gyulai, din Blaj*, se publică concurs cu termenul de 15 Iunie 1927.

Bătrânii, cari doresc să fie primiți își vor înainta cererile prin oficiul parohial de care se țin. La cereri vor alătura: 1. extras de botez; 2. certificat de moralitate; 3. certificat că sunt săraci, fără sprijin și incapabili de lucru, și pe urmă că nu sufer de nici un morb lipicios.

Sunt admiși la concurs fără deosebire de naționalitate și confesiune, întâiu bătrânii din Blaj și comunele ce au aparținut județului Alba-inferioară, apoi cei din alte județe.

Blaj, din ședința capitlului mitropolitan gr. cat. român, ținută în 4 Mai 1927.

IACOB POPA.  
propozit.

(317) 2-3

De vânzare

## O mașina de treerat

motor de 3 H. P. Batoză ce curge graul jos, cu ciur lângă ea, în stare bună, la

Mureșan Nicolae

(319) 2-3

Ohaba, p. Berghin j. Târnava mică.

## Aviz

Execut **Plisseuri și Guvraj** în celea mai frumoase și mai variate modele. Comandele din pro' vință încă se îndeplinesc repede și punctual.

Cu toată stima

**Frida Grossmann**

3-3 (303) Blaj, Str. George Șincai nr. 1.

## Salon de pălării



Aduce la cunoștință Onoratului public din loc și jur, că mi sosește un mare asortiment de pălării moderne pentru dame

## Pălării de paie, mătăasă și cordeluțe

Forme frumoase cu flori, panglici și mătăasă. Primesc lucru și din materie proprie, cu prețuri moderate.

Onor. public este rugat să-și aducă la timp pălăriile de paie spre transformare, ori la vopsit în orice culori. Se află și gamene de pânză în toate culorile. Curățim pălării și le modernizăm.

## Berete uniforme pentru eleve

cu semnul școlii. Lucru bun, trainic și ieftin.

**ANA FILIP, magazin de mode**

7-12

Blaj str. Micu Moldovan nr. 91.

## Bucuria tineretului!

A ieșit dela tipar și se află de vânzare la **Librăria Seminarului din Blaj**, o prea frumoasă culegere de strigături și cântece din popor, zisă:

## De pe Secaș

Cântece și strigături românești de cari cântă fetele și feciorii, și strigă la joc, date la tipar de

**ALEXANDRU LUPEANU-MELIN**  
profesor la școlile din Blaj.

Cartea cuprinde: 160 de cântece și strigături, dintre acelea cari n'au fost tipărite niciodată, apoi câteva foarte frumoase cântece bătrânești, ca povestea lui Oprea Ardeleanu, și altele.

Prețul 8 lei, cu poștă cu tot 10 lei.

Cartea se cere dela  
**Librăria Seminarului din Blaj**

**De vânzare**

o mașină de treerat  
Hoffher - Schrantz  
mărimea batozei  
1000 mm. cu locomobil 4 P. H. cu elevator și  
un locomobil 8 P. H. sistem Nycol Zon.  
In stare bună.

(322) 1-3

Ștefan Pula, Blaj  
Str. Regele Ferdinand 30.

**Sparanghel**

dela Moșia „AMBROSI” Crăciunel se  
vinde la (311) 4-4  
**Nyerges & Moldovan.**

**Loc de casă**

de vânzare, pe strada principală, tocma  
în centrul comunei Yeza, foarte potrivit  
pentru prăvălie. A se adresa la banca  
Patria, Blaj 2-3. (316)

ALLO! ALLO!

**S'A DESCHIS**

atelierul de tapițerie și ornamentală al dilor

**Alexandru Halászi și Soțul**

BLAJ, Str. Reg. Ferdinand în casele Preturii

unde se pregătesc tot felul de  
garnituri, șezloane, madrațe,  
otomane, perdele. Lucru  
solid și cu gust. (314) 5-7

Tot aici se primește și un ucenic  
din familie bună.

**SALON DE MODĂ  
PAUL VESZELY**

Calea Avram Iancu, Blaj

Efectuează în mod estetic și cu material  
puțin tot felul de lucrări în branșa croi-  
toriei de dame.

Pardisic pentru eleve dela 300-500 Lei  
" " dame " 500-1000 "

Transformări din vechiu 25% majorare de preț.

Rog nimeni să nu-și comande din alt loc până  
nu se va convinge de prețurile mele.

Se găsec tot aici 2 camere, bucatărie și  
cămară de închiriat.

(270) 12-12

Nou!

Nou!

**Emil Rișa**

pe lângă manufactură și-a adus  
tot felul de coloniale

și vinde cu un preț foarte scăzut, atât colo-  
nialele cât și manufacturile.

**EMIL RISA**

Blaj, în piața I. M. Clain.

(304) 8 ?



Strada Lunii 4. Fondat în 1872.

Turnătorie de elopote cea  
mai mare din țară.

**Cărți pentru cateheză.**

Școlile primare.

Micul catehism cu elementele bibliei	
cl. I-II	10-
Catehism pentru clasa III-VI. primară	25-
Istoria biblică	20-
Liturgică pentru clasa V. și VI. a șco- lii primare	15-
Istoria bisericească pentru cl. V. VI-a școlii primare	10-

**Cărți de școală primară.**

Dela Librăria Seminarială din Blaj se po-  
comanda următoarele cărți de școală primară  
cari cu toată scumpetea de azi nu li-a crescut  
prețurile, rămânând la cele vechi:

1. »Abecedar« Precup-Cocișiu Nr. de a.  
1011-1924. Lei 6-
2. »Cetirea« cl. II. de T. Cocișiu Nr.  
de a. 1096-1924. » 4-
3. »Cetirea« cl. III. de T. Cocișiu Nr.  
de a. 1096-1924. » 8-
4. »Cetirea« cl. IV. de T. Cocișiu Nr.  
de a. 1096-1924. » 11-

Citiți „UNIREA POPORULUI”

**GĂRȚI PENTRU POPOR.**

Cartea este cel mai bun prieten al omului. — Ai carte, ai parte.  
Omului cu învățătură îi curge miere din gură.

La **Librăria Seminarului din Blaj** se află de vânzare următoarele  
cărți scrise anume pentru cetitorii din popor:

<b>A. LUPEANU-MELIN:</b> În pragul vremii	6 lei	<b>IOAN POP-CÂMPEANU:</b> Câmpia Tran- silvaniei	4 lei
" " Copii în război	2 "	" " Ciupercile	4 "
" " Sămânța vii- torului	3 "	" " Bacteriile fo- lositoare	4 "
" " Ce este de văzut în Blaj	4 "	" " Dușmanii omului	5 "
" " Blajul istoric	10 "	<b>SEPTIMIU POPA:</b> Crucea Domnului	2 "
" " La Piatra Li- bertății	10 "	<b>TOMA COCIȘ:</b> Povești și legende	2 "
<b>IULIU MAIOR:</b> Adevărata fericire	6 "	" " Bucuria copiilor	1 "
" " Darul lui Dumnezeu	6 "	" " Toderică dragul mării	1 "
" " Fiți desăvârșiți	5 "	" " Feciorașul Moșului	2 "

Toate acestea cărți împreună costă numai **75** Lei. Cine trimite la  
adresa Librăriei, cu mandat postal, **95** lei, le primește acasă cu poșta  
plătită. Și va avea de cetit, lucruri frumoase și folositoare, un an de zile.

Cărțile se capătă și una câte una. Atunci, la  
prețul cărți se mai pune 1 leu pentru plata poștei.

Nu uitați adresa: **LIBRĂRIA SEMINARULUI,  
BLAJ, județul Târnava mică.**